

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 186/22

2022 m. lapkričio 17 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-54/21 | ANTEA POLSKA ir kt.

Konfidencialumo apsauga viešųjų pirkimų srityje turi būti derinama su skaidrumo ir veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimais

Pagal Sąjungos teisę draudžiami nacionalinės teisės aktai, reikalaujantys viešai skelbti bet kokią konkurso dalyvių pateiktą informaciją, išskyrus verslo paslaptis, nes tokie teisės aktai gali sutrukdyti perkančiajai organizacijai neatskleisti tam tikros informacijos, kuri, nors ir nėra komercinė paslaptis, turi likti neprieinama

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (Lenkijos valstybinė vandentvarkos įmonė, toliau – perkančioji organizacija) paskelbė atvirą konkursą, siekdama sudaryti sutartį dėl tam tikrų Lenkijos upių baseinų rajonų aplinkosaugos valdymo projektų rengimo.

Pasibaigus konkurso procedūrai vienas iš jos dalyvių, su kuriuo sutartis nebuvo sudaryta, pateikė skundą *Krajowa Izba Odwoławcza* (Nacionalinė apeliacinė taryba, Lenkija) – prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teismui – ir prašė panaikinti sprendimą sudaryti sutartį su kitu konkurso dalyviu, iš naujo išnagrinėti pasiūlymus ir atskleisti tam tikrą informaciją. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo prašė išaiškinti informacijos, kurią konkurso dalyviai pateikia kartu su pasiūlymais per viešojo pirkimo procedūras, konfidencialumo ribas.

Savo sprendime Teisingumo Teismas patikslino draudimo perkančiosioms organizacijoms atskleisti informaciją, kurią kandidatai ir dalyviai joms pateikė per tokių pirkimų procedūras, apimtį ir taikymą.

Teisingumo Teismo vertinimas

Pirma, Teisingumo Teismas apibrėžė pareigos užtikrinti konfidencialumą apimtį. Šiuo klausimu jis nurodė, kad pagal Direktyvą 2014/24 dėl viešųjų pirkimų¹ valstybei narei nedraudžiama nustatyti tvarkos, apibrėžiančios pareigos užtikrinti konfidencialumą apimtį remiantis komercinės paslapties samprata, kuri iš esmės atitinka Direktyvoje 2016/943² esančią apibrėžtį. Tačiau pagal šią direktyvą tokia tvarka draudžiama, jeigu joje nėra taisyklių, leidžiančių perkančiosioms organizacijoms išimties tvarka atsisakyti atskleisti informaciją, kuri, nors ir nepatenka į komercinės paslapties sampratą, turi likti neprieinama.

Kad padarytų šią išvadą, Teisingumo Teismas konstatavo, kad **Direktyvoje 2014/24 įtvirtinta platesnė konfidencialumo apsauga, nei vien komercinėms paslaptims taikoma apsauga**. Vis dėlto jis priminė, kad pagal šią direktyvą draudimas atskleisti konfidencialiai perduotą informaciją taikomas, jei perkančiajai organizacijai taikomoje nacionalinėje teisėje nenurodyta kitaip. Todėl kiekviena valstybė narė gali suderinti šioje direktyvoje

¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014, p. 65), 21 straipsnio 1 dalis.

² 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo (OL L 157, 2016, p. 1) 2 straipsnio 1 punktas.

numatytą konfidencialumą su nacionalinės teisės normomis, kuriomis siekiama kitų teisėtų interesų, kaip antai apsaugoti teisę gauti informaciją, kad būtų užtikrintas kuo didesnis viešojo pirkimo procedūrų skaidrumas. Atsižvelgiant į tai, ji turi vengti nustatyti tvarką, kuria neužtikrinama neiškraipyta konkurencija, trukdoma nustatyti pusiausvyrą tarp draudimo atskleisti konfidencialią informaciją ir bendrojo gero administravimo principo, iš kurio kyla pareiga motyvuoti, siekiant užtikrinti konkurso nelaimėjusių dalyvių teisę į veiksmingą teisinę gynybą, arba keičiama sudarytų pirkimo sutarčių viešinimo tvarka ir kandidatų bei konkurso dalyvių informavimo taisyklės³.

Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį reikalaujama viešai skelbti bet kokią informaciją, kurią visi konkurso dalyviai perdavė perkančiajai organizacijai, išskyrus informaciją, patenkančią į komercinės paslapties sampratą, gali sutrukdyti perkančiajai organizacijai, remiantis Direktyvoje 2014/24 pripažintais interesais ar tikslais, susijusiais su įstatymų vykdymu, viešuoju interesu, teisėtai konkretaus ekonominės veiklos vykdytojo komerciniais interesais arba sąžininga konkurencija⁴, nuspręsti neatskleisti tam tikros į šią sampratą nepatenkančios informacijos.

Antra, Teisingumo Teismas išaiškino, kad siekdama nuspręsti, ar leis konkurso dalyviui, kurio priimtinas pasiūlymas buvo atmestas, susipažinti su kitų konkurso dalyvių pateikta informacija apie jų svarbią patirtį ir su ja susijusias rekomendacijas, apie sutarčiai vykdyti siūlomų asmenų ar subrangovų tapatybę ir profesinę kvalifikaciją, taip pat apie vykdant sutartį numatomų įgyvendinti projektų koncepciją ir šios sutarties vykdymo būdus, perkančioji organizacija turi įvertinti, ar ši informacija turi ne vien šiam konkrečiam viešajam pirkimui svarbią komercinę vertę, todėl jos atskleidimas gali pakenkti teisėtiems komerciniams interesams ar sąžiningai konkurencijai⁵. Be to, perkančioji organizacija gali atsisakyti leisti susipažinti su šia informacija, jeigu jos atskleidimas trukdytų vykdyti įstatymus arba prieštarautų viešajam interesui. Vis dėlto **atsisakiusi leisti susipažinti su visa informacija, perkančioji organizacija turi suteikti galimybę susipažinti su jos esminiu turiniu, kad būtų užtikrintas teisės į veiksmingą teisinę gynybą paisymas.**

Visų pirma kalbėdamas konkrečiai apie atitinkamą konkurso dalyvių patirtį ir ją bei dalyvių pajėgumus įrodančias rekomendacijas Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, kad visa ši informacija negali būti laikoma konfidencialia. Iš tiesų, kadangi patirtis paprastai nėra slapta, iš konkurentų iš esmės negali būti atimta galimybė gauti su ja susijusią informaciją. Siekiant užtikrinti skaidrumą ir gero administravimo bei veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimų laikymąsi, konkurso dalyviams turi būti suteikta galimybė susipažinti bent jau su kiekvieno iš jų perkančiajai organizacijai perduotos informacijos apie jų turimą patirtį ir ją leidžiančias įrodyti rekomendacijas esminiu turiniu. Tačiau ši galimybė susipažinti neturi poveikio ypatingoms aplinkybėms, susijusioms su tam tikrais jautrių prekių ar paslaugų pirkimais, kurios išimties tvarka gali pateisinti atsisakymą suteikti informaciją, siekiant užtikrinti įstatyme įtvirtinto draudimo ar reikalavimo laikymąsi arba viešojo intereso apsaugą.

Toliau, kiek tai susiję su informacija apie fizinius ir juridinius asmenis, įskaitant subrangovus, kuriais konkurso dalyvis, jo paties teigimu, remsis vykdydamas sutartį, Teisingumo Teismas atskyrė duomenis, leidžiančius identifikuoti šiuos asmenis, ir duomenis, susijusius tik su jų kvalifikacija ar profesiniais pajėgumais.

Tiek, kiek tikėtina, kad konkurso dalyvis ir jo pasiūlyti ekspertai ar subrangovai sukūrė komercinę vertę turinčią sinergiją, Teisingumo Teismas neatmetė galimybės, kad gali prireikti neleisti susipažinti su duomenimis apie šių asmenų tapatybę. Perkančioji organizacija turi nustatyti, ar atskleidus šiuos duomenis kiltų pavojus, kad bus pažeista konkurso dalyvio konfidencialumo apsauga⁶. Šiuo tikslu perkančioji organizacija turi atsižvelgti į visas svarbias aplinkybes, įskaitant konkretaus viešojo pirkimo objektą, taip pat į nurodytų konkurso dalyvio, ekspertų ir subrangovų suinteresuotumą vėliau dalyvauti kitose pirkimo procedūrose prisiimant tuos pačius konfidencialiai sutartus įsipareigojimus. Vis dėlto iš esmės negalima atsisakyti atskleisti perkančiajai organizacijai pateiktos

³ Direktyvos 2014/24 50 ir 55 straipsniai.

⁴ Direktyvos 2014/24 50 straipsnio 4 dalis ir 55 straipsnio 3 dalis.

⁵ Direktyvos 2014/24 18 straipsnio 1 dalis, 21 straipsnio 1 dalis ir 55 straipsnis.

⁶ Direktyvos 2014/24 21 straipsnio 1 dalis.

informacijos, jei ši informacija, nors ir svarbi nagrinėjamai pirkimo procedūrai, neturi jokios komercinės vertės platesniame šių ekonominės veiklos vykdytojų veiklos kontekste.

Dėl nevardinių duomenų Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, kad, atsižvelgiant į jų svarbą sudarant sutartį, remiantis skaidrumo principu ir teise į veiksmingą teisinę gynybą visi konkurso dalyviai turi turėti galimybę susipažinti su tokių duomenų, kaip sutarčiai vykdyti pasamdytų asmenų kvalifikacija ar profesiniai gebėjimai, taip atrinkto personalo skaičius ir struktūra arba sutarties dalis, kurios vykdymą konkurso dalyvis ketina patikėti subrangovams, esminiu turiniu.

Galiausiai kalbėdamas apie vykdant sutartį numatomų įgyvendinti projektų koncepciją ir sutarties vykdymo būdų aprašymą Teisingumo Teismas pažymėjo, kad perkančioji organizacija turi išnagrinėti, ar šie duomenys arba jų sudėtyje esantys elementai gali būti saugomi pagal intelektinės nuosavybės teisę, visų pirma, autorių teisę, todėl jiems taikomas su įstatymų vykdymu susijęs atsisakymo atskleisti pagrindas⁷. Vis dėlto jis priminė, kad net jei ši koncepcija ir aprašymas laikomi autorių teisės saugomais kūriniais, ši apsauga taikoma tik elementams, kurie yra jų autoriaus intelektinės kūrybos išraiška, atspindinti jo asmenybę.

Be to, neatsižvelgiant į šį nagrinėjimą, šios koncepcijos ir šio aprašymo, turinčių komercinę vertę, paviešinimas gali iškraipyti konkurenciją, be kita ko, mažinant atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo galimybę išsiskirti naudojant tą pačią koncepciją ir tą patį aprašymą per būsimas viešojo pirkimo procedūras. Taigi, nors gali tekti atsisakyti suteikti visapusę prieigą prie informacijos, susijusios su projektų koncepcija ir sutarties vykdymo būdų aprašymu, vis dėlto su esminiu šios pasiūlymų dalies turiniu turi būti galima susipažinti⁸.

Trečia, Teisingumo Teismas nusprendė, kad tuo atveju, kai nagrinėjant dėl sprendimo sudaryti viešojo pirkimo sutartį pateiktą skundą⁹ konstatuojama perkančiosios organizacijos pareiga atskleisti pareiškėjui informaciją, kuri klaidingai buvo pripažinta konfidencialia, ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą pažeidimas dėl šios informacijos neatskleidimo, šis konstatavimas nebūtinai turi lemti pareigą priimti naują sprendimą dėl sutarties sudarymo, jeigu pagal nacionalinę proceso teisę skundą nagrinėjančiam teismui leidžiama vykstant procesui **imtis priemonių atkurti teisės į veiksmingą teisinę gynybą paisymą arba nuspręsti, kad pareiškėjas gali pateikti naują skundą dėl jau priimto sprendimo sudaryti sutartį**. Terminas tokiam skundui pateikti turi būti skaičiuojamas tik nuo to momento, kai pareiškėjui buvo leista susipažinti su visa informacija, kuri anksčiau buvo klaidingai pripažinta konfidencialia.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

⁷ Direktyvos 2014/24 55 straipsnio 3 dalis.

⁸ Remiantis Direktyvos 2014/24 21 straipsnio 1 dalimi arba 55 straipsnio 3 dalimi.

⁹ 1989 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvos 89/665 dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su peržiūros procedūrų taikymu sudarant viešojo prekių pirkimo ir viešojo darbų pirkimo sutartis, derinimo (OL L 395, 1989, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 246) 1 straipsnio 1 ir 3 dalys.